

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Soru Cevap

Kuzey Afrika'da Avrupa Amerika Çatışması

Soru:

Benim sorum Kuzey Afrika hakkında olacaktır. Çok yönlü bir soru olacağı için şimdiden özür dilerim. Ama gördüğüm kadarıyla hepsi birbiriyle ilintili sorulardır:

1- Ben, Kuzey Afrika, özellikle Libya konusunu nedense hep karıştırıyorum. Leon, Fas'ın Suheyrat kentinde bir araya gelen müzakere tarafları arasında varılacak çözüm için nihai tarih olarak 20 Eylül 2015'i belirledi. Ama bundan bir gün önce Hafter, 19 Eylül 2015'de sanki çözüme engel olmak -ki bilfiil de öyle oldu- ve şantaj yapmak amacıyla Bingazi'ye bir askeri operasyon düzenledi. BM Libya Özel Temsilcisi Leon, bu operasyonu şiddetle eleştirdi. Ardından Leon, çözüm için 20 Ekim 2015'i nihai tarih olarak verdi. Hafter ve Tobruk hükümetinin Amerika tarafından desteklendiği, müzakereci tarafın da Tobruk hükümeti olduğu biliniyor. Dolayısıyla Hafter, müzakereye engel oluyor. Bu çelişki nasıl açıklanabilir?

2- 07 Eylül 2015'de İspanya Senatosu, ülkenin güneyinde Amerikan askeri üssünün [AFRICOM] kurulmasına yeşil ışık yaktı. Amerika, Kuzey Afrika'da askeri üs kurmaya çalışmış, fakat kabul görmemişti. İspanya Senatosu'nda yapılan yeni değişiklik ile bu yeni gücün temel misyonu, "Afrika kıtasında çıkacak çeşitli krizlere, kara, hava ve denizden müdahale etmek." olarak tanımlandı. Bu, Amerika'nın Kuzey Afrika'da sömürgecilik köklerine olan Avrupa ile özellikle İngiltere ve Fransa ile çatışacağı anlamına mı geliyor? Bunda ne kadar başarılı olabilir?

3- Öncesinde Amerikalılar, Kuzey Afrika, özellikle Tunus'a yoğun ziyaretlerde bulundular. Bu yoğun Kuzey Afrika ziyaretleri, yukarıda ikinci soruda belirttiğim Amerika'nın Avrupa ile çatışma gerçeğini teyit eder mi? Kuzey Afrika'daki "Fas, Cezayir, Tunus ve Libya" bu çatışmayı, ana hatlarla da olsa, açıklamak mümkün mü? Sorular, özellikle mevcut koşullar için geçerlidir? Teşekkür ediyorum. Soru biraz uzun olduğu için tekrar özür dilerim.

Cevap:

Özrün kabul edilmiştir. Allah *Subhânehu ve Teâlâ* hepimizi affetsin. Şüphesiz O, merhametlilerin en merhametlisidir. Olayların akışını dikkate alarak Allah'ın izniyle sorularınızı cevaplamaya çalışacağım:

Birincisi: Amerika'nın Kuzey Afrika ilgisi ve AFRICOM için üs arayışı:

1- Amerika'nın Kuzey Afrika ilgisi bugüne ait değil, aksine 1950'lerden itibaren vardır. Amerikalı diplomatlar, Kasım 1950'de İstanbul'da bir araya geldiler ve ABD Dışişleri Bakanı'nın Ortadoğu ve Kuzey Afrika İşlerinden Sorumlu Yardımcısı George Maggie başkanlığında ilk toplantılarını yaptılar. O zamandan beri Amerika, Avrupa'yı sömürgelerinden söküp atmak ve yerine geçmek amacıyla Avrupa ile çatışmaktadır. Uluslararası ve bölgesel konjonktüre göre bu çatışma, bazen şiddetlenmekte bazen de şiddeti hafiflemektedir. Söz konusu İstanbul konferansı, beş gün sürdü. Konferansta bu bölgenin en önemli siyasi, stratejik ve ekonomik durumu ele alındı. O zamandan beri yeni sömürgeci Amerika ile eski kolonyalist Avrupa arasında çatışma başlamış oldu... Amerika, Avrupa "İngiltere ve Fransa" nüfuzu pahasına pek çok Ortadoğu ülkesine ve Nil havzasına nüfuz etmeyi başardı. Ancak Kuzey Afrika'ya nüfuz edemedi. Çünkü Amerika'nın önceliği, Nil Havzası ile Orta Doğu idi...

2- Amerika, Kuzey Afrika'daki siyasi ortamın Avrupa yanlısı olduğunu biliyor. Bu nedenle Amerika, bölgeye nüfuz etmek için siyasi ortam yanı sıra bildik siyasi eylemler dışında farklı üsluplar da kullandı. Bunlar arasında en göze çarpanı şu ikisidir: **Birincisi:** Terör ve askeri anlaşmalar için terörü istismar etmek. Ordu, eğitim, askeri yardım ve askeri üsler yoluyla ülkeye sızmak. **İkincisi:** Ekonomik yardımlar ve uluslararası kurumlar. Amerika, savaş dönemleri hariç, sürekli bu iki olguyu tahrik etmiştir! Askeri üs kurma girişimlerinden biri, Amerika Birleşik Devletleri Afrika Komutanlığı "AFRICOM" kurulmasına ilişkin George W. Bush'un aldığı şu karardır: "06 Şubat 2007 yılında ABD Başkanı Bush ve Savunma Bakanı Robert Gates, Amerika Birleşik Devletleri Afrika Komutanlığı kurulduğunu duyurdu..." [AFRICOM Facebook sayfası] Bu komutanlık, aslında

Afrika'ya hâkim olmak, kaynaklarını yağmalamak ve insanlarını sömürmek için kurulmuştur. Ancak Amerika, sömürgecilerin her zaman yaptığı gibi, bu komutanlığın Afrika'yı korumak için kurulduğunu göstermeye çalıştı. Bu nedenle Amerika, bu komutanlığın kuruluş törenine katılmak üzere pek çok Afrikalı Devlet Başkanı'nu davet gönderdi!

"Afrika Komutanlığı, Savunma Bakanlığında düzenlenen bir törenle 1 Ekim 2008'de resmen faaliyete başladı. ABD Afrika Komutanlığı [USAFRICOM], ABD Savunma Bakanlığı yönetiminde muharebe birliklerinden oluşan bir birimdir. Washington DC'de düzenlenen törene Afrika ülkelerinin temsilcileri de katıldı" [Vikipedi]

3- Amerika, Kuzey Afrika'ya hâkim olmak, Avrupa nüfuzunu oradan çıkarmak ve yerine kendi nüfuzunu yerleştirmek amacıyla bu askeri üssü Kuzey Afrika'da kurmanın yollarını aradı. Ancak başarılı olamadı. Çünkü Avrupa yanlısı ajanlar, Avrupa nüfuzunu korumak için seferber olmuşlardı. Dolayısıyla yerinde sayan AFRICOM projesinde, pek fazla ilerleme kaydedemedi. Amerika, planladığı gibi AFRICOM projesini Kuzey Afrika'da hayata geçiremeyince, Kuzey Afrika'nın kuzeyine yöneldi ve İspanya'ya demir attı. Bundan dolayı İspanya Senatosu, 07 Eylül 2015 günü erken saatlerde *"AFRICOM komutanlığı çerçevesinde ülkenin güneyinde ABD Deniz Piyadeleri askeri üssünün kurulmasına yeşil ışık yaktı"* Bu askeri üs, Kuzey Afrika'ya pek uzak değil, hemen hemen sınırdır. Amerikalılar, bu askeri üsten hareket ederek bölgedeki art niyetli planlarını uygulayabilirler. *"AFRICOM" projesi, "terörle" küresel mücadele bahanesi altında pazarlansa da ancak proje bir sürü hedefler içeriyor. Hepsinin amacı, dünyada Amerikan hegemonyasını pekiştirmektir. Afrika'yı terör tehlikesinden koruma amaçlı değildir. AFRICOM projesi, petrol kaynaklarını ve servetleri kontrol etmek, dünyadaki tüm deniz yollarını denetim altına almak isteyen ABD'nin küresel stratejisinin bir parçasıdır. Bu, işin bir boyutudur. Diğer boyutu ise AFRICOM, eski sömürgeciliği çıkarıp yerine yeni sömürgeciliği koymak içindir. Yani kanları emme ve servetleri yağmalama mücadelesidir.*

Yine de Amerika, Kuzey Afrika'nın herhangi bir yerinde AFRICOM üssü kuramadı. Bu, o bölgede ayak basmak için sağlam bir dayanak bulamadığı anlamına gelir. Cezayir'de kurmaya çalıştı, ancak büyük bir dirençle karşılaştı... Fas, Libya ve Tunus'ta da öyle... Libya'daki kargaşayı suiistimal ederek, şuan oraya odaklandı. Ayrıca insanların devrime kalkıştığı ve nefret ettikleri önceki siyasi elitin yeniden iktidara dönüşüyle iktidar kırılmasını istismar ederek Tunus üzerine de odaklanmaktadır... Ancak yine de AFRICOM üssünü, Kuzey Afrika'ya taşımak öyle sanıldığı gibi kolay değil. Çünkü insanlar, artık korku duvarlarını kırdılar. Bu saatten sonra ülkelerinde şeytani üslerin kurulmasına asla sessiz kalmazlar... Bu demektir ki İspanya'daki AFRICOM üssü, Kuzey Afrika'daki siyasi duruma etki edemeyecektir. Daha doğrusu, etkisi çok sınırlı ve çok az olacaktır. Yani Amerika, surda bir gedik bulup oradan girene kadar özellikle Tunus ve Libya'da yeni yeni girişimlerde bulunacaktır.

İkincisi: Fas, Cezayir, Tunus ve Libya'da Amerika-Avrupa çatışmasına ve yoğun ziyaretlere gelince:

Yoğun ziyaretler, bölgenin zenginliği ve stratejik konumu nedeniyle birbiriyle rekabet eden Amerika ile Avrupa planlarının sadece bir devamı niteliğindedir. Daha önce de söylediğimiz gibi Amerika ve Avrupa'nın Kuzey Afrika tamahkârlığı bugüne ait değil. AFRICOM öncesinde, esnasında ve sonrasında da vardı... Gelin Amerika ve Avrupa'nın Kuzey Afrika'daki Müslüman ülkelerde *"Fas, Cezayir, Tunus, Libya"* icra ettikleri bazı plan ve eylemlere bir göz atalım.

- **Fas:**

A- Amerika, Fransa'nın yerine geçmek için Fas'taki özgürlük hareketlerini destekledi. Kral V. Muhammed döneminde Fas bağımsızlığını kazanınca, Amerika, Fas'a nüfuz etti. Ama bu uzun sürmedi. Kral V. Muhammed'in ölümüyle birlikte İngiltere, 1961 yılında kral II. Hassan'ın tahta geçişiyle yeniden Fas üzerinde egemen oldu. Ardından Fas kapıları Amerika'ya tamamen kapandı. 91 yıllık sömürgeciliğin ardından 26 Şubat 1976 yılında İspanya'nın Sahra'yı terk etmesinin ardından Amerika, POLİSARİO hareketi ile Sahra'nın bağımsızlığı için önemli bir fırsat yakaladı. Öncesinde ise Amerika'nın etkisiyle BM, gerçekleri araştırma komisyonu kurdu ve onu Batı Sahra'ya gönderdi. Komisyon, hazırladığı raporu 9 Haziran 1975 yılında Genel Kurul'a sundu. Rapor, Sahra'nın İspanya'dan bağımsızlığını öneriyordu. Devamla rapor, POLİSARİO hareketi, bölgenin en baskın hareketidir ve orada önemli bir etkiye sahiptir diye de ekliyordu. Böylece

Amerika, POLİSARİO hareketini ön plana çıkardı ve Sahra halkının temsilcisi olarak POLİSARİO hareketini destekledi. Bundan amacı, İspanya'dan bağımsızlığından sonra Sahra'yı Fas'a ilhak etmek değildi. Aksine Sahra'nın, bağımsızlık talep eden gergin ve nazik bir bölge olarak kalmasını istiyordu. Ki yeri geldiğinde Kuzey Afrika'daki çıkarları için kullanabilsin.

Ama kral II. Hassan, 1961-1999 yılları arasındaki hükümdarlığı sırasında İngiltere'nin desteğiyle Amerikan planı ile kurnazca mücadele etti. Zira kral II. Hassan, gençlik yıllarından beri kurnaz ve dahi bir politikacı olarak biliniyordu. Fas yönetimi, komşu ülkelerin bugüne kadar gerçekleştiremediği istikrarı gerçekleştirdi. Kral II. Hassan, 1975 yılında, Fas Sahra'sını İspanya sömürsünden kurtarmak için düzenlenen Yeşil Yürüyüş'ten sonra halkın büyük sempatisini kazandı. [https://ar.wikipedia.org/wiki/1975]

B- 26 Şubat 1976 yılında, İspanya'nın Sahra'dan geri çekilmesinden hemen sonra Sahra Ulusal Konseyi, Sahra Arap Cumhuriyeti'nin kurulduğunu ilan etti. Bundan sonra Amerika, BM'nin Sahra ile ilgili aldığı kararlara etki ederek, Sahra'ya doğrudan fiili müdahaleye başladı. Ne zaman Amerika, BM kararı ile şantaj yapmak istese, dehası ile kral II. Hassan ve arka planda da İngiltere, hemen karara sarılıyor, böylece Sahra'nın yapısında hiçbir değişikliğe gitmeden uygulanan Amerikan baskılarını absorbe ediyordu. Kral II. Hassan ölünce, oğlu VI. Muhammed, 23 Temmuz 1999'da tahta çıktı. O da babası gibi İngiltere'ye sadıktı, ama devlet adamı özelliğinden ve siyasi dehadan yoksundu. Babası gibi değildi. Bunu fark eden Amerika, onu kendisine çekmek için harekete geçti. İngiltere ise, onun Amerikan tuzağına düşmesinden korkuyordu.

C- İngiltere, kral VI. Muhammed'in Amerika'nın baskı ve planları karşısında zayıf kalmasından korktu. Çünkü babası gibi dahi değildi ve siyasi deneyimden yoksundu. Bu nedenle İngiltere, her zaman yaptığı gibi, küçük ajanlarını korumak için ona babasının yolundan yürüme ve Amerika'ya karşı sert tavrı sürdürmeme tavsiyesinde bulundu "ya da emretti." Bu sebeple kral VI. Muhammed, Amerika'nın dillendirdiği özgürlük, demokrasi ve insan hakları gibi söylemleri anlayışla karşıladı ve Amerika'ya ziyadesiyle yumuşak davrandı. Amerika, Fas'ın dördüncü ticaret ortağı haline geldi ve "1,5 milyar dolarlık ticaret hacmi" ile de AB dışındaki birinci ticaret ortağıdır... Amerika'nın, Haziran 2004'te İstanbul'da gerçekleştirilen NATO zirvesi sırasında sunduğu önerisiyle, Kuzey Afrika'dan NATO kulübüne giren ilk Arap ülkesi olarak Fas'a NATO dışı ana müttefik statüsü verildi. Amerika'nın bu önerisine, İngiltere, ihtiyatlı ve dikkatli bir şekilde onay verdi. Çünkü İngiltere, Amerika'nın bu önerisinin, Fas'ın siyasi yapısına etki etmek için olduğunu biliyordu... Ayrıca kralın Amerikan kararlarına yönelik tutumu, aynen babası gibi sert değildi. Bilakis kararları kabul ediyor, ama uygulamak için alttan alıyordu. Bu nedenle kral, Baker'in üçüncü çözüm adındaki uzlaşma önerisini kabul etti. Çözüm, aşamalardan oluşuyor, aşamalar da Sahra'ya özerklik ile başlıyor, beş yıl sonra da self-determinasyon için referandum öngörüyordu. Bu, Güvenlik Konseyi'nin 29 Haziran 2001'de aldığı 1359 sayılı kararı onaylanan bir öneridir. Kral bu öneriyi onayladı onaylamasına ama İngiltere yöntemiyle. Yani yedi yıl süren uzun müzakere ve tartışmalar sonrasında 2007'de onayladı. Ama Fas girişimi olarak onayladı! Amerika'nın Fas'a yönelik planları, 2008 ve sonraki yıllarda tırmanan ekonomik kriz yanı sıra siyasi ve dış askeri krizler gibi farklı önceliklerinden dolayı sadece bir kaç yıl kesintiye uğradı. Farklı öncelikler ile uğraşmak zorunda kalan Amerika'nın bu sükûneti, 2013 baharına kadar sürdü. Sonra Amerika, Kuzey Afrika ve diğer komşu Afrika ülkelerine müdahale için Sahra krizini yeniden tahrik etmeye başladı. Amerika, BM Misyonu "MINURSO"nun Fas Sahra'sındaki yetkilerini genişletmek ve Sahra'daki insan hakları ihlallerinin denetlenmesini sağlamak amacıyla bir karar tasarısı hazırladı. Böylece Amerika'nın, insan hakları bahanesiyle Sahra'da meydana gelen küçük büyük her şeyden bilgisi olacaktı! Proje, Güvenlik Konseyi'nin 25 Nisan 2013'de yayınladığı "2099" sayılı karar uyarınca başka bir yıla ertelendi. Ancak Amerika, Genel Sekreter ve Özel Temsilci Ross, referandum ve insan haklarını araştırmak için yeniden gerekli koşulların oluşturulması amacıyla harekete geçtiler. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Özel Temsilcisi Amerikalı diplomat Christopher Ross, Ekim 2013 ve 28 Ocak 2014'de bölgeyi ziyaret etmek üzere Batı Sahra'ya gitti. Ross, ziyaretinde referandum ve insan hakları konusuna özel ilgi gösterdi...

D- Açıkta çatışmamak konusunda Fas'ın tutumu, Ürdün'ün tutumuna benzemektedir. Fas, daha sonra sözde "ılımlı dini söylemi" temsil ettiği iddiasıyla teröre karşı savaşta Amerika'nın vazgeçilmez ortağı haline geldi. Çünkü Fas, özellikle Maliki mezhebi, Sahil, Sahra Mali, Senegal ve

Nijer ülkelerinde müritleri olan Ticani tarikatı için İslami dini otoriteyi temsil etmektedir... Bilfiil Senegal, Fildişi Sahili, Mali ve Benin’de onlarca Faslı vaiz, hatip ve din adamı faaliyet yürütmektedir. Bunun yanı sıra Fas, üniversite ve fakültelerdeki dini okullarda 500 öğrenciye evsahipliği yapmaktadır! Amerika, Fas’ın bu rolünden övgüyle bahsetmek zorunda kaldı. ABD Dışişleri Afrika İşlerinden Sorumlu Bakan Yardımcısı Bisa Williams, bu ayın 19-20’sinde Nouakchott’un ev sahipliğinde düzenlenen uluslararası bir seminerin hemen ardından Fas haber ajansına [MAP] yaptığı açıklamada, *“Biz, Afrika’nın tamamında, özellikle Sahil bölgesinde Fas deneyimini takdirle karşılıyoruz. Çünkü Fas, şiddet yanlısı aşırılık ile mücadeledeki deneyiminden diğer ülkelerin istifade etmesi amacıyla hiçbir çabayı esirgemiyor.”* dedi. [21.08.2015 Hespress]

Dolayısıyla Amerika, Sahra sorunu, referandum ve insan hakları konularını istismar etmede başarılı olamadı. Tüm bu meselelerde şüana kadar Fas’ta hâkim İngiliz nüfuzunu kıramadı. Şüana kadar diyoruz, çünkü Afrika’da Amerika ile Avrupa arasındaki çatışma devam ediyor.

- **Cezayir:**

Cezayir, önemli bir ülkedir. Komşu ülkelere nazaran Amerikan planlarına çok sert direnc göstermiştir. Bumedyen, Abdünnasır ile birlikte Amerikan ekseninde yürüten Ben Bella’ya darbe yaptıktan hemen sonra Cezayir’de İngiliz nüfuzu iyice yerleşmiştir. Özellikle bazı zayıf Devlet Başkanları döneminde Fransa’nın zaman zaman artan çıkışları olmuştur. Bumedyen, 19 Haziran 1965 yılından 27 Aralık 1978 yılına kadar ölene dek iktidarda kalmıştır. Bumedyen’den kısa bir süre sonra Cezayir’de iktidar, bazı zayıf Devlet Başkanlarının eline geçti. Böylelikle ordu, iktidara geldi. Ordu komuta kademesinde Fransız yanlısı, kültür ve eğitimi olan kişiler vardı. Ordu, seçimlerden zaferle çıkan İslami Kurtuluş Cephesi’nin iktidara gelmesini önlemek amacıyla 1992 yılında darbe yaptı... Özel olarak İslami Kurtuluş Cephesi mensuplarına genel olarak Müslümanlara karşı bazı katliamlar yaptılar. Yine de ülkeyi yönetemediler. Aksine halk, onlardan nefret etti, tiksindi. Askeri vesayet döneminde 1992-1999 yılları arasında etkisiz ve yetkisiz dört Devlet Başkanı iktidara geldi. Ancak egemen güç, ordu idi. Ama Fransız yanlısı ordu içindeki komutanlar, darbenin etkilerini silemediler. Müslüman Cezayir halkına karşı işlenen korkunç katliamlardan sonra ülkeyi huzur ve istikrar kavuşturamadılar...

Bu atmosfer altında İngiltere, Buteflika’yı İsviçre’den tekrar Cezayir’e geri getirdi. Ordu komutanlarının iktidardaki başarısızlıklarını da istismar ederek onu bir kurtarıcı olarak sundu. Onun lehine uygun siyasi ortam hazırladı. İşlenen katliamlar nedeniyle insanların nefret ettiği ordu komutanları, 1999 yılında cürümleri ve ülkeyi tahrip etmeleri hakkında hiçbir sorgulamada bulunmamak, uyum, barış ve uzlaşmaya çağırarak yoluyla yaranın iltihabı üzerinde çalışmak koşuluyla Devlet Başkanı olması konusunda Abdülaziz Buteflika ile anlaştılar... Yani paçalarını kurtarmak için ona sığındılar! 1999 yılından bugüne kadar hâlâ Devlet Başkanı Buteflika’dır. Buteflika’nın İngiltere ile yakın ilişkisi vardır. İngiltere’ye ziyaret eden ilk Cezayir Devlet Başkanı olmak için 2006 yılında İngiltere’yi ziyaret ederek bu yakın ilişkiyi taçlandırdı. Cezayir ordusu içindeki Fransa yanlısı bir grup -ki şüana kadar etkindirler- Buteflika’nın İngiltere ile olan sıkı ilişkisini ve ayrıca Buteflika’nın Fransız politikasıyla bağdaşmadığını biliyorlar. Nitekim Buteflika, Sarkozy döneminde Fransa’nın getirdiği Akdeniz Birliği Projesini reddetti. Böyle de olsa ordu içindeki Fransa yanlısı komutanlar, bugüne kadar onun Devlet Başkanlığını önleyemediler! İngiltere, Cezayir’deki nüfuzu konusunda Amerika’dan korktuğu kadar Fransa’dan korkmuyor. Ama yine de Fransa’nın bu çıkışlarını bitirmek gerektiğini ve bunun da nüfuzunu daha da güçlendireceğini düşünüyor. Ancak İngiltere, bu konuda yavaş yavaş hareket etmektedir. Çünkü Fransa ile değil, Amerika ile çatışma halindedir. Bu yüzden Fransa yanlısı subaylar, çatışma ortamı kızıştirılmadan sessiz sedasız değiştirildiler! Örneğin Genelkurmay Başkanı el-İmarî sağlık nedenleriyle 03 Ağustos 2004’de istifa etti ya da “ettirildi”. Genelkurmay Başkanı’nın istifasından 48 saat sonra Buteflika, 05 Ağustos 2004’de birinci ordu komutanı Binbaşı İbrahim eş-Şerif’i görevden aldı... 2014 yılının başında da istihbarat terörle mücadele dairesi komutanı General Hassan görevden alındı. Sonra Buteflika tarafından başka görevden almalar da oldu... Ama bu görevden almalar, rejimin yapısını sarsmadan ve çatışma ortamı oluşturulmaksızın sessiz sedasız oldu. Bu dediğimizi şu olay teyit etmektedir:

“General Hassan, 27 Ağustos 2015 tarihinde tutuklanıp mahkemeye çıkarıldığında, Cumhurbaşkanlığı Basın Ofisi Müdürü Ahmed Uveyhi’ye, Cezayir’de iktidarın tepesinde bir kavganın olup olmadığı

sorulduğunda, Uveyhi, bunun söylentilerden ibaret olduğunu söyleyerek iktidarın tepesinde bir kavganın olduğu söylentilerini yalanladı." [12.9.2015 el-Cezire] Buteflika, General Tefvik adıyla bilinen Fransız yanlısı İstihbarat Başkanı Tümgeneral Muhammed Lemin Medyeni 13 Eylül 2015'de emekliliğe sevk etti. İstihbarat Başkanı sessiz sedasız ya da rejimin bünyesine zarar vermeden görevden alındı! Denilebilir ki, İngiltere'nin de desteğiyle Buteflika, görevden almalar konusunda bir ölçüde başarılı oldu. Ama yine de ordu içinde hâlâ Fransa'nın ağırlığı vardır. Çünkü ordunun kültürü ve çoğunlukla eğitimi Fransa tarafından veriliyor... Ama dediğimiz gibi Buteflika'nın orduya karşı giriştiği "çatışma" o kadar şiddetli değildi. Daha çok atletizm yarışını andıran türdendi. Sessiz ve sükûnetle rejimin temel taşlarını etkilemeden tasfiyeler gerçekleşiyordu. Bu, Amerika ve onun Cezayir'de siyasi hâkimiyet sağlamak ve İngiltere'nin yerine geçmek için Cezayir'e ilişkin planlarına karşı yürütülen gerçek çatışmadan tamamen farklıdır. Örneğin:

A- 91 yıllık sömürgeciliğin ardından İspanya'nın 1976 yılında Sahra'yı terk etmesinin ardından Amerika, POLISARIO hareketi ile Sahra'nın bağımsızlığı için önemli bir fırsat yakaladı. Kuzey Afrika, özellikle Cezayir'e müdahale için Sahra sorununu bir bahane olarak kullandı. Ama Cezayir'deki "İngiliz" yanlısı yönetim, meselenin farkındaydı. Onun için POLISARIO'yu belli sınırlar içerisinde tuttu ve ajanlarıyla onu kuşattı. Çünkü Cezayir yönetimi, Amerika tarafından hareketin içine belli sızmalar olduğunu biliyordu... Bugün bile Amerika, BM Misyonu ve BM Sahra Özel Temsilcisi üzerinden POLISARIO üzerinde söz sahibidir. Ancak BM Misyonu yoluyla Cezayir üzerinde hâkimiyet sağlayamadı.

B- Amerika, terörle mücadele bahanesiyle oluşturulan özel kuvvetler "AFRICOM" için Cezayir'de bir üs kurmak istedi. Ama Cezayir bunu reddetti. Zira Cezayir ve perde gerisinden İngiltere, bu Amerikan üssünün Cezayir'in işlerine müdahale etmek anlamına geldiğini biliyordu. Bu nedenle 03 Mart 2007 tarihinde Cezayir Dışişleri Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, "Cezayir, ABD Afrika Özel Kuvvetleri "AFRICOM" karargâhına ev sahipliği yapma konusuyla pek ilgilenmiyor" denildi.

C- Amerika, 22 Mart 2012 yılındaki Mali olaylarını istismar ederek terörle mücadele konusunda bir kez körükledi. Terör bir gün Cezayir'in de başını yakabilir gerekçesiyle terörle mücadele konusunda Amerika ile Cezayir arasında işbirliği yapılmasını sağlamak amacıyla karşılıklı ziyaretler oldu. Ancak Cezayir ve "perde gerisinden de İngiltere" Amerika'nın bu planını reddetti. Bu ziyaretlerin en önemlisi, ABD Dışişleri Bakanı Hillary Clinton'un, Abdülaziz Buteflika ile 29 Ekim 2012'de bir araya geldiği ziyarettir...

D- 21 Mayıs 2015'de Amerika'yı ziyaret eden es-Sebsi, Amerika ile bazı anlaşmalar yaptı. Amerika, tıpkı Fas, Ürdün ve Bahreyn'e yaptığı gibi es-Sebsi'ye de NATO dışı müttefik üyeliği verdi. Tunus Cumhurbaşkanı es-Sebsi'nin Amerika ziyaretinin ardından Cezayir, bu anlaşmalara yönelik saldırının dozajını artırdı. Tunus Cumhurbaşkanı ise politik ortamı yatıştırmak için çalıştı. Cezayirli mevkidaşına bir mesaj iletmek üzere Buteflika, Özel Temsilcisi Hamis Cüheynavi'yi 24 Haziran 2015 günü Tunus'a gönderdi.

Cezayir'in rahatsızlığının nedeni, es-Sebsi'nin Amerika ziyareti değildi. Çünkü her şey İngilizlerin siyasi planı kapsamında gerçekleşiyor, Cezayir ve Tunus da sadece bu plana uyuyorlardı. Aksine bu rahatsızlığın nedeni, şu iki hususu gerçekleştirmek içindi: Komşu ülkeler ile çatışmaya girmemek ve Avrupa "İngiltere" nüfuzuna tehlike olarak görülen bazı Amerikan taleplerini reddetmek için Tunus'a bir bahane vermek. Ve Cezayir, İngiltere'ye alternatif kabul etmez ve Amerikan nüfuzuna, özellikle de üsler kurulmasına asla razı olmaz diye Amerika'ya güçlü bir mesaj yollamak. Açıktır ki rahatsızlık, es-Sebsi'nin ziyaretine yönelik ciddi bir itiraz değildi. Bunun kanıtı şudur; es-Sebsi'nin özel temsilcisi Buteflika ile görüşükten sonra Cezayir, Dışişleri Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada da belirtildiği gibi, Dışişleri Bakanı Ramtane Lamamra'yı resmi bir ziyaret için 13 Temmuz 2015'de Tunus'a gönderdi ve böylelikle rahatsızlık sona erdi!

- **Tunus:**

Tunus, Fransız sömürgesi altındaydı. Sonra Habib Burgiba iktidarı döneminde 1956-1987 yılları arasında İngiliz nüfuzu altına girdi. 1987 yılından sonra 84 yaşına ulaşan Burgiba, artık kendisinden istenileni yerine getiremiyordu. Bu nedenle Burgiba'nın en yakın dostu Zeynel Abidin Ben Ali iktidara geldi. İngiltere'ye sadık kalmak için Burgiba'nın peşinden gitti. Amerika,

İngiliz nüfuzunun yerine kendi nüfuzunu sokmak için birkaç kez denemede bulundu. Fakat İngiliz siyasi elitinin karşısında duracak bir dayanak bulamadı... Ama 2011 yılında Arap Baharı patlak verip Bin Ali devrilince, ABD, Kuzey Afrika'ya girmek için bunu yeni bir şans olarak gördü. Ancak Fransa ve İngiltere, Zeynel Abidin Bin Ali'nin ülkeden kaçışına yardımcı oldular, hatta organize ettiler. Tunus'taki siyasi ortama Avrupa hâkim olduğu için ülkedeki rejimin bekasında hiçbir değişiklik olmadan Nahda Partisi aracılığıyla Avrupa, Tunus'taki nüfuzunu güvence altına aldı. Tunus'taki siyasi ortam, Tunus ile Avrupa Birliği arasında imzalanan anlaşmalar sayesinde hâlâ güçlü bir şekilde İngilizlerin kontrolü altındadır. Avrupa, dört yıl içinde Burgiba ve Bin Ali rejimindeki egemen sınıfı tekrar iktidara geri getirdi. Hem de diğer devletler gibi eskimiş yüzleri değiştirerek de değil. O kadar ki ar duvarını da yırtan Avrupa, yozlaşmış ve yolsuzluğa bulaşmış aynı yüzleri tekrar iktidara geri getirdi! İngiliz ajanlarının en deneyimli yaşlı kurdu olarak bilinen es-Sebsi, Tunus Cumhurbaşkanı oldu! Bu dönüş, önceki rejimin zulüm, yolsuzluk ve ajanlığına karşı devrime kalkışan insanlara adeta şantaj gibiydi. İnsanlar, onların kötülüklerinden kurtulduklarını sanmıştı. Ama yeniden başlarına musallat oldular. Bu nedenle insanlar, onlara karşı tekrar devrime kalktılar. Bunun üzerine zorbalar, daha önce yandaşlarının yaptığı gibi baskı ve olağanüstü hal ile insanları susturmak istediler. Ama bir kere korku duvarı yıkılmıştı, artık eskisi gibi zorbalar, ağızlarına ket vuramıyorlardı. Bu yüzden rejim, insanları terörize etmek için orada burada bombalar patlattı, terör bahanesine sığındı. Hâlbuki bu bombalar, rejimin adamları, NATO'nun uşakları, Tunus'un kahramanlık ve cihat dolu toprakları üzerinde çatışan elçiliklerin casusları tarafından patlatılıyor, rejim de bu patlamaları kimliği belirsiz teröristlere atfediyordu. İşte böyle bir atmosfer altında Amerika harekete geçti. Binaenaleyh bu kaos ortamını yaratanın, Amerika olması uzak ihtimal değildir. Ya da en azından olaylarda parmağı vardır. Amerikan büyükelçilikleri, Avrupa yanlısı Tunuslu politikacıları satın almak ve ordu içine sızmak için faaliyette bulunan terör yuvaları haline gelmiştir. Bu sebeple rejimin Amerika karşısında yere düşmesinden korkan İngiltere, her zaman yaptığı gibi alçak ve zayıf ajanlarını korumak için temel çıkarlarına hâle getirmemek şartıyla rejime, Amerika önünde diz çökme talimatı verdi. İngiltere, es-Sebsi'nin sadakatinden emindir. O, İngiltere ajanlarının en deneyimli ve sinsisi olanıdır... Olanlar şunlardır:

A- Amerika'yı ziyaret eden es-Sebsi, 21 Mayıs 2015'de Başkan Obama ile bir araya geldi. Obama, es-Sebsi ile yaptığı görüşmede Libya ve bölgedeki duruma ele aldıklarını söyledi: *"ABD, ekonomik reformları tamamlasın diye Tunus'a kısa vadeli yardımlar sunacaktır"* [21.5.2015 Russia Today] Amerika, elinden kayıp gitmesinler diye Mısır'la olduğu gibi NATO'yu ajanlarını kendine bağlamanın güçlü yolu ve bağı olarak görüyor. Amerika, Mısır'ı NATO dışı müttefik yaptı. Ayrıca Amerika, İngiltere'den yeni ajanlar devşirmek için NATO'yu bir *"yem"* olarak da kullanıyor. Bu nedenle 10 Temmuz 2015'de ABD Dışişleri Bakanlığı'ndan yapılan yazılı açıklamada, Tunus'a NATO dışı ana müttefik statüsünün verildiği bildirildi. Böylece Tunus, İngiliz ajanları Fas, Ürdün, Bahreyn ve Kuveyt'ten sonra Amerika'nın 16. müttefiki oldu! Görüldüğü gibi hain ajan yöneticiler devşirmek için sömürgeci kâfirler ülkemizde birbirleri ile çatşıyorlar. Biri ajanlarını pekiştirmek için çalışırken, öbürü onları avlamak için çalışıyor! Eğer bu yöneticilerin kalplerinde ihanet palazlanıp yeşermeseydi, kesinlikle onlara uymazlar ve sömürgeci kâfirler de ülkemize ayak basamazdı. Allah onları kahretsin! Nasıl da döndürülüyorlar!

B- İngiltere, Tunus'u hattı müdafaa yapmak, Amerikan baskılarına boyun eğmemesine bahane oluşturmak amacıyla es-Sebsi'nin Amerika ziyareti ve yapılan anlaşmalara yönelik rahatsızlığı tırmandırmak üzere Buteflika ile anlaştı. Bunu şu iki hedefi gerçekleştirmek için yaptı: Avrupa "İngiltere" nüfuzuna tehlike teşkil ettiği düşünülen bazı Amerikan taleplerini reddetmek için Tunus'a bir bahane vermek. Bu yüzden Cezayir, es-Sebsi'nin Amerika ziyaretini şiddetle protesto etti. Hatta sudan bahaneler ile bunu oldukça abarttı... İkincisi, Cezayir, İngiltere'ye alternatif kabul etmez ve Amerikan nüfuzuna, özellikle de üsler kurulmasına asla razı olmaz diye Amerika'ya güçlü bir mesaj yollamak... Açıktır ki rahatsızlık, es-Sebsi'nin ziyaretine yönelik ciddi bir itiraz değildi. Bunun kanıtı şudur; es-Sebsi'nin özel temsilcisi Buteflika ile görüşükten sonra Cezayir, Dışişleri Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada da belirtildiği Dışişleri Bakanı Ramtane Lamamra'yı resmi bir ziyaret için 13 Temmuz 2015'de Tunus'a gönderdi ve böylece bahane yok edildi, bahanenin harareti yavaş yavaş dindi.

C- Sonra Amerika ile Tunuslu yetkililer arasında temaslar devam etti:

-Başkent Tunus'ta, ABD Dışişleri Bakanı Müsteşar Yardımcısı Alexander Arvizu ile görüşmesinin ardından açıklama yapan Tunus İçişleri Bakanı "Nacim el-Garseli", ABD'nin, Tunus'taki demokrasiye verdiği destekten dolayı takdir ve şükranlarını dile getirdi. Ardından ülkesi ile ABD arasındaki güvenlik işbirliğinin, terörle mücadele alanında ortak düşman aynı olduğu için devam edeceğini söyledi. [28.08.2015 Mısır el-Arabiya]

- ABD Dışişleri Bakanlığı Yakın Doğu İşlerinden Sorumlu Bakan Yardımcısı Anne Patterson, Salı sabahı Kasbah'da Başbakan Habib Essid ile görüşmesinin ardından yaptığı açıklamada, "Burada ortak amacımız, terörle mücadele alanında işbirliğidir. Bu konudaki yardımlar, istihbarat alanında ve Tunus'a terörle mücadelede yeterli silah ve aracın sağlanması konusunda yapılıyor" diye konuştu. [01.09.2015 Arabesk]

- ABD Dışişleri Bakanlığı'nın Demokrasi, İnsan Hakları ve İşgücünden Sorumlu Müsteşarı Tom Malinowski, ABD Dışişleri Bakanlığı Yakın Doğu İşlerinden Sorumlu Bakan Yardımcısı Anne Patterson eşliğinde 02 Eylül 2015'de Tunus'u ziyaret etti. Tom Malinowski basına yaptığı açıklamada, "ABD, istihbarat, ekipman ve eğitim alanında güvenlik kapasitesini güçlendirmek amacıyla Tunus'a yardım taahhüdüne olan bağlılığına devam etmektedir. Ayrıca Tunus, ekonomik alanda, özellikle gelişme konularında, güney bölgelerinin ve yerel halkın güçlendirilmesi amacıyla desteğe muhtaçtır." dedi." [02.09.2015 Suudi Haber Ajansı]

- Amerika, geçtiğimiz Temmuz ayında Daniel Rubinstein'i yeni büyükelçi olarak atadı. Rubinstein, ABD Dışişleri Bakanlığı İsrail-Filistin İşleri Ofisi Direktörü gibi üst düzey siyasi görevlerde bulunmuştur. Arapça ve İbraniceyi iyi bilmektedir. Ayrıca Libya büyükelçiliği işlerinden de sorumlu olacaktır. Bu, Amerika'nın Tunus'un içinde siyasi çalışma yapmaya ve Kuzey Afrika bölgesine hareket noktasına özel bir önem verdiği anlamına gelir... [Wikipedi]

- Yaklaşık 1,7 milyar dolar tutarındaki Stand-by Anlaşması'nın 6'ncı gözden geçirme çalışmaları öncesinde Tunus'un kabul ettiği reform paketini değerlendirmek için Christine Lagarde'nin Tunus ziyareti, Salı günü başladı... Lagarde, bazı sivil toplum temsilcileri, siyasi partiler ve ekonomik kurumlar ile yapılan görüşme sırasında, bankacılık sektörünün güçlendirilmesi, dengeli vergi sistemi ve yatırıma yönelik bürokratik engellerin kaldırılması çağrısında bulundu." [09. 09. 2015 Eyyam sitesi]

D- Bu Amerikan müdarası, yoğun ziyaretler ve NATO dışı müttefiki derecesine yükseltmek gibi siyasi faaliyetler, "eski yeni" İngiliz yöneticilerden kurtulmak ve temel konularda Tunus'un Amerika için çalışmasına hiçbir faydası olmadı. ABD, terörle mücadele kisvesi altında ülkede askeri üs kurmak için Tunus'a baskı yaptı. Fakat Tunus yöneticileri, İngiltere'nin emriyle her daim bunu reddettiler. Eski ve yeni yönetim, Tunus'ta Amerika Afrika Komutanlığı Merkezine "AFRICOM" evsahipliği yapmayı kabul etmedi. Amerika, yöneticilerin İngilizlere olan sadakati nedeniyle şuana kadar Tunus'ta bir askeri üs kurmayı başaramadı! Şuana kadar diyoruz, çünkü Amerika, Tunus'a yönelik havuç sopa politikasına devam etmektedir. Bunun için rejimin kırılmasını, yolsuzluğunu, devrilen İngiliz yanlısı kurt politikacıların tekrar iktidara dönüşüne olan insanların nefretini istismar etmektedir. Amerika, İngiliz nüfuzu yerine kendi nüfuzunu Tunus'a yerleştirmek ya da en azından ortak olmak için sızabileceği surda bir gedik açabilse, oradan kesinlikle sızmak isteyecektir...

- **Libya:**

A- Amerika, Libya'da nüfuz kazanmak için yıllardır çalıştı, ama bir türlü başarılı olamadı. Çünkü Kaddafi, İngiltere'ye sadık ve Libya'da İngiliz nüfuzunun devamından yanaydı. İngiltere, daha Kraliyet Askeri Akademisinde öğrenci iken Kaddafi'yi keşfetti ve daha sonra yıllarca onu koruyup gözetti. Kaddafi İngiltere'nin Afrika'daki çıkarlarını sürekli koruyup kolladı... Dolayısıyla 2011 yılında Libya'daki ayaklanmaya kadar Libya'da ABD'nin herhangi bir etki ve nüfuzu yoktu... Pragmatizm mantalitesine sahip ve siyaseti olasılıklar sanatı olarak gören ABD, Kuzey Afrika bölgesindeki gelişmeleri ya da Tunus'tan başlayıp sonra Mısır, ardından Libya'ya sıçrayan Arap Baharı'nı, Amerikan müdahalesi ve Avrupa ile rekabet edebilecek bir nüfuz oluşturmak için bir fırsat olarak gördü. Bu nedenle Arap Baharı sırasında oluşan kargaşadan yararlanmak istedi. Hem Amerika hem de ajanları, çeşitli kirli yollarla devrimleri mecrasından saptırmak için ellerinden geleni yaptılar. ABD, Libya'da nüfuz elde etmek için askeri müdahaleye bile katıldı.

B- Amerika, Libya'daki siyasi ortamın İngiliz ürünü olduğunu biliyor. Bu yüzden Libya'daki siyasi durumu istikrarsızlaştırmak için var gücüyle çalıştı. Ki mümkünse ortadan kaldırmak ya da etkili bir şekilde iktidara ortak olmak için Avrupa yanlısı politik elit ile çekişen bir siyasi sınıf oluşturabilirdi. Dolayısıyla askeri olarak kartları yeniden karmak için uğraştı. Bunun ilk adımı olarak da çoğu Avrupa ajanı olduğu için Ulusal Kongre'nin hâkim olduğu statükoya karşı darbeye benzer bir eyleme kalkışması için askeri ajanını harekete geçirdi. Bu yüzden Hafter harekete geçti. Biyografisi, onun Amerika yanlısı olduğunu gösterir... Virginia eyaletinde yaklaşık 20 yıl kalan Hafter, orada CIA tarafından eğitildi. 17 Şubat 2011 devriminden hemen sonra Libya'ya döndü. Devrimde, özellikle doğup büyüdüğü Bingazi şehrinde önemli rol oynadı... 16 Mayıs 2014'de tekrar yeniden harekete geçen Hafter, Bingazi'de terörist olarak nitelediği silahlı gruplara "Onur savaşı" kapsamında askeri operasyonlar başlattı. Çatışmalar, ABD politikası doğrultusunda devam etti... Daha sonra Hafter, hem kendi yararına hem de Amerika için hatırı sayılır bir ağırlık var edene kadar Libya'daki istikrarlı siyasi ortamı baltalamak istedi. Diğer taraf ise siyasi ortamın kendi yararına yani en büyük payın İngiltere'ye ait olması için çalışmaktadır. Böylece ülkede iki hükümet ve iki parlamento oldu! Tobruk merkezli Libya Temsilciler Meclisi ve Trablus'taki Mili Genel Kongre. Her iki kesimin de kendine ait askeri gücü var! Hafter, Tobruk merkezli Temsilciler Meclisine korgeneral rütbesiyle kendisini Libya ordusu genel komutanı olarak atattı. Ardından 9 Mart 2015'de yemin etti. Buna göre Tobruk hükümetine Amerika hâkimdir. Mili Genel Kongre ve Trablus hükümetinde etkin olanlar ise, Avrupa, özellikle İngilizler ile hareket ediyorlar. Fransa'nın da biraz etkinliği var. Bunlarla birlikte Milli Genel Kongre içinde İngilizlerin kontrolünde olmayan Müslümanlar da var. Ama yeterli siyasi uyanıklığa sahip değiller. Bu yüzden Avrupa'nın adamları tarafından kolayca istedikleri tarafa çekilebiliyorlar!

C- Amerika ve Avrupa, Libya'da kendi çıkarlarına göre çözümler ortaya attı... Amerika, yukarıda belirttiğimiz gibi, Libya'da siyasi ortamdan yoksundur. Siyasi ortamın neredeyse tamamı İngiliz ajanı, onların yandaşları ya da siyasi ayak oyunları ve onun vehim sonuçlarından bihaber olarak onların koruması altında hareket eden bazı İslami hareketlerden ibarettir... İşte bu nedenle Amerika, askeri operasyonlara dayanıyor. Bu amaçla Hafter, ortaya çıktı ve sonra da Mısır tarafından desteklendi. Hatta Obama, bazı durumlarda askeri operasyonlar için Kongre'den izin bile istedi. Bu isteğin Libya ile ilgili olması kuvvetle muhtemeldir. 23 Şubat 2015'de Reuters, Obama'nın Kongre'ye gönderdiği mektupta "*Libya'daki durumun hâlâ Amerika Birleşik Devletleri dış politika ve güvenliği için olağanüstü tehdit teşkil etmeye devam ediyor.*" dediğini aktardı. ABD Başkanı'nın Kongre'ye gönderdiği mektuptan Libya'da Amerika'nın durumunun çok kritik ve tehdit altında olduğu anlaşılıyor. Bu yüzden askeri müdahale, Amerika'nın çıkarlarına hizmet eder ve ajanlarını çıkmazdan kurtarır... Hemen harekete geçen Avrupa, krizlere askeri müdahaleye şiddetle karşı çıktı. İngiliz Dışişleri Bakanı Philip Hammond Cezayir'de düzenlenen basın toplantısında, "*Ben Libya'daki sorunun askeri operasyonla çözüleceğine inanmıyorum*" dedi [19.02.2015 Russia Today] İngiltere, Güvenlik Konseyi'nde askeri müdahaleye ya da Tobruk hükümeti ve Hafter ordusunun silahlandırılmasına muhalefet edenlerin başında gelmektedir. Libya'nın Birleşmiş Milletler Daimi Temsilcisi İbrahim Debbâşî Şarku'l Avsat gazetesine yaptığı açıklamada, "*İngiltere önderliğinde Güvenlik Konseyi'nin bazı üyeleri, uzmanlardan oluşan bir ekipten Libya ordusuna silah yasağını kaldırma anlaşmasının onayına yönelik muhalefetlerini haklı göstermek için bir mesaj göndermelerini talep ettiler*" dedi. "*Bunun, onlardan sıkıntıya bertaraf etmenin bir girişimi*" olduğunu belirtti. Devamla Bakan "*İngiltere, Libya ordusunun, başkent Trablus'u kontrol altında tutan teröristler ve milisler ile meseleyi halletmesini istemiyor... Bu, apaçık bir oyundur*" diye konuştu. [07.03.2015 Şarku'l Avsat]

D- Güvenlik Konseyi kararı ile askeri müdahaleden vazgeçildi. Bunun üzerine Amerika ve Avrupa, müzakere yöntemiyle krize siyasi çözüm bulmak için anlaştı. Ama her biri kendi yöntemine göre çalışma kararı aldı! Avrupa, siyasi ortam üzerinde egemen olduğu için müzakereler yoluyla en kısa zamanda siyasi çözüme ulaşmak istiyor. Bu siyasi ortam yönetiminde varılacak herhangi bir çözüm, tabii ki Avrupa yararına olacaktır. Amerika, askeri müdahale için bir bahane oluşturamadığından müzakereleri kabul etmek zorunda kaldı. Amerika, Libya'da siyasi ortamdan yoksun olduğu için bu siyasi ortamı devre dışı bırakmak amacıyla bir takım yeni yöntemler üzerinde çalışacaktır. Amerika, eğer müzakereler yoluyla çözüme ulaşmak üzere olduğunu görürse, hava saldırıları gibi askeri operasyonlar ya da ekonomik baskılar aracılığıyla

müzakereleri dumura uğratacaktır. Tıpkı Tobruk hükümetinin, Ulusal Petrol Şirketi'nden petrol gelirlerini Merkez Bankasına aktarmamasını istemesi gibi. [06.04.2015 New York Times, Mısır el-Arabiya] Tüm bu hususlar, müzakerelerin verimli bir şekilde sürdürülmesini olumsuz etkiler. Dolayısıyla bu hususlar, aktif siyasi bir ortam oluşturmak ve etkili bir dayanak bulmak için Hafter'e zaman kazandıracaktır... Böylece müzakereler, Suheyra'tan Cenevre'ye intikal etmiş olacaktır. Aksi ise çözümsüzlüktür. Çünkü diyalog, Libya halkı arasında değildir. Aksine gerçek diyalog, kendi çıkarları doğrultusunda eski sömürgeci ile yeni sömürgeci güçler arasındadır. Ülke halkının çıkarlarının ise hiçbir önemi yoktur!

Üçüncüsü: Hafter konusu ve 19 Eylül 2015'deki Bingazi saldırısı:

Hafter'in "Ölüm operasyonu" adı altında Bingazi'ye başlattığı askeri saldırı, Amerika tarafından planlanan politikanın bir parçasıdır. Bu politikaya göre, baskı yapmak ve müzakereleri tıkamak gerekir ki Amerika, sahada kayda değer bir dayanak elde etsin ve sonra da yeni bir siyasi ortam oluştursun... Başka bir deyişle Hafter'in, nihai tarih olarak belirlenen 20 Eylül 2015'den hemen bir gün önce yani 19 Eylül 2015 Cumartesi günü böyle bir operasyona kalkışması ne tesadüf ne de bir çelişkidir. BM Libya Özel Temsilcisi Bernardino Leon, Fas'ın Suheyra kentinde gazetecilere yaptığı açıklamada, "Ulusal Birlik Hükümeti kurarak krizden kurtulmak ve Libya krizinin tarafları arasında nihai bir anlaşmaya varmak için 20 Eylül son tarihtir. Bu nihai tarihin ertelenemeyeceği konusunda taraflar arasında görüşmeler yapılıyor." diye konuştu. [10.09.2015 Skynews Arapça] Amerika, çıkarlarının gerçekleştiğini görüp de dur diyene kadar Hafter bu gibi askeri eylemlerine devam edecektir... İngiltere ve Avrupa bunun bilincindedir. Bundan ötürü Avrupa, Leon'un aday olması ve sonra da BM Libya Özel Temsilcisi olarak seçilmesi için çabaladı. Nitekim başarılı da oldu. Libya, BM Özel Temsilcisi'nin Amerikan kaprisine uymadığı nadir konulardan biridir. Leon, BM Özel Temsilcisi'nden ziyade Avrupa'nın Özel Temsilcisi gibidir. Bu yüzden Leon, Hafter ve arkasında da Amerika'nın çabalarını boşa çıkarmak için elinden geleni yapmaktadır. Ne zaman Amerikalılar bir meseleyi gündeme getirirler, Leon, hemen onu boşa çıkarmaya ya da o mesele karşısında esneklik göstermeye çalışıyor. Müzakerelerin tıkanmasını önlemek için itici kuvvet olarak kabileleri bile müzakerelerin içine çekmek istedi. He ne kadar bu, İngiltere'nin talimatı doğrultusunda olsa da, Leon bu konuda başarısız oldu. "Doğu bölgesinin ileri gelenlerinden Hüseyin el-Habibi'nin belirttiğine göre, uluslararası özel temsilci Leon, diyalog taraflarının başarısız olduğunu ve kısır döngüye girdiklerini fark edince, kabile liderlerini ve bilge insanları çağırdı. Kabile büyükleri ile bir toplantı düzenlemek istedi. Kahire'den yayımlanan gizli bilgilere göre, İngiltere'nin eski Libya büyükelçisi Michael Aron, toplumun temel bileşeni oldukları gerekçesiyle uluslararası özel temsilciden kabile büyükleri ile bir görüşme yapmasını talep etti. BM Özel Temsilcisi'nin bu bileşeni göz ardı etmesi mümkün değil." [11.09.2015 lemaghreb.tn]

Leon, akıllıca tarafsız olduğunu gösterse de ve Avrupa yanlısı olduğunu ustaca gizlese de, ancak zaman zaman Tobruk parlamentosunu önyargılı davranmakla suçlayarak, kendi kendini ifşa etmektedir. Leon'un son hamleleri, Libya Temsilciler Meclisini öfkeliendirdi. Leon'u suçlayan Temsilciler Meclisi, tek derdinin miadı dolmuş Milli Kongre'nin her talebini yerine getirmek olduğunu söyledi. Türkiye'de Fecr-i Libya hareketine mensup bir grup ve İslamcı militanlar ile bir araya gelmesi sonra Güvenlik Konseyi tarafından savaş suçlusu olarak görülen Abdurrahman Süveyhili'yi görüşmelere müdahil etmesi, bardağı taşıran som damla olmuştur. [11.09.2015 Ehbaru Libya] Bu suçlama Leon'un hiç umurunda değil. Hafter'in Bingazi'ye düzenlediği askeri saldırıyı şiddetle eleştirdi. BM Libya Özel Temsilcisi tarafından yapılan açıklamada, "Bingazi'ye gerçekleştirilen hava saldırılarını şiddetle kınıyoruz." dendi. [19.09.2015 Cumartesi] "Hava saldırılarının zamanlaması manidardır. Anlaşmazlığı sona erdirmek için devam eden çabaları zayıflatmayı, son ve kritik aşamaya ulaşan müzakereleri engellemeyi amaçladığı açıktır..." [21.09.2015 el-Misriyyun] Tabii ki İngiltere, Hafter'in Amerika'nın komutuyla görüşmeleri tıkamak istediğini, Hafter'in iplerinin Amerika'nın elinde olduğunu ve çözümün de Amerika'dan geçtiğini biliyor... İngiltere bildiğine göre müzakereciler de bunun farkındadır. Bazı haber ajanslarının bildirdiğine göre konferansın taraflarında, bir anlaşmaya varmak için bazı Amerikalı yetkililer ile görüşmek gerektiği yönünde bir eğilim var. Bu kapsamda Suheyra görüşmelerine erkenden gelen Milli Kongre destekli Trablus hükümetinin Başbakanı Halife el-Gavi, konuya ilişkin gelişmeleri ele almak üzere Amerikalı bir yetkiliyi kabul etti. el-Hayat gazetesinin Trablus hükümeti kaynaklarından edindiği bilgiye göre,

el-Gavi, Pazar gecesi ve Pazartesi günü Amerikan Lojistik Hizmetleri Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı William Palmer ile bir dizi anlaşma imzaladı. İmzalanan mutabakat, savunma, sağlık ve yatırım alanlarında işbirliğine yeniden yelken açmaktadır. Trablus hükümeti kaynakları, bu anlaşmaları Amerika ile olan ilişkilerde “önemli bir adım olarak” nitelediler.” [22.09.2015 el-Hayat]

Tüm bunlar ışığında görülüyor ki huysuz bir atı gibi taraflar, kendi yararlarına olacak şekilde tüm dizginleri ellerine alamıyorlar. Bundan dolayı yeni yeni kirliliğe manevralara girişiyorlar. Vampir gibi Libya halkının kanını emmek ve servetini yağmalamak için birbirleriyle yarışıyorlar. Allah’tan, Rasûl’ünden ve müminlerden korkmayan yerel ajanlar da bu konuda onlara yardımcı oluyorlar... Bu nedenle yorgun düşen bir savaşçı gibi tarafların zaman zaman dinlenmesi gerek! Bu istirahat, Leon’un da açıkladığı gibi 20 Ekim 2015’e uzayabilir ya da muhtemelen geçede bilir: BM Genel Sekreteri Libya Özel Temsilcisi Bernardino Leon, Libya siyasi diyalogu ile ilgili gelişmeleri gözden geçirmek amacıyla Pazartesi akşamı Suheyra’ta düzenlenen basın toplantısı sırasında “Elimizde nihai metin var, görevimiz sona erdi. Şimdi bu metne yanıt vermek katılımcılara kalıyor. Yanıt vermek için daha fazla müzakere ve değişiklik olmayacak. Aksine anlaşmaya sadece Evet veya Hayır demek kalıyor...” dedi. BM Özel Temsilcisi, Ekim’in yirmisinden önce anlaşmanın uygulanmasına başlamak gerektiğini vurguladı...” [22.09.2015 Mağrip el-Yevm]

Özetle Leon, dolayısıyla Avrupa, varılacak çözümün gerçek ve tek kazananının kendisi olmak koşuluyla en kısa zamanda siyasi çözüme ulaşmak istiyor. Çünkü yıllardır Avrupa, Libya’nın tek hâkimi olarak kendisini görüyor. Amerika’ya göre ise, Avrupa bir zamanlar vardı, sonra yok olup gitti. Şuan Avrupa’nın tek varisinin kendisi olduğunu, tek varisi olmasa da mirasta Avrupa’nın ortağı olduğunu düşünüyor... Avrupa’nın Libya’da tek başına kalması, ona göre kırmızı çizgidir! Bu iki farklı isteğin öngörülebilir gelecekte aynı noktada buluşması oldukça zordur. Bu nedenle Leon’un istikrarlı gerçek bir çözüm bulması, imkânsız olmasa da gerçekten zordur. Belki sadece kâğıt üzerinde bir çözüm bulabilir. Bugün anlaşma imzalanabilir, ama yarın yırtılıp atılabilir. İşte şuan hâlihazırda olan budur... Taraflardan biri, diğerine baskın gelip istediği çözümü dayatana kadar böyle devam edecektir. Ya da ülke halkı, sorunun dizginlerini eline alacak, Allah’tan korkacak, Şeriatla hükmedecek, eski yeni sömürgeciliği, onlarla birlikte ya da onlar öncesinde onların ajanlarını, yandaşlarını ve uşaklarını ortadan kaldırarak böyle devam etmesine bir dur diyecektir. Belirtmekte fayda vardır ki Tunus, Batı Trablus ve Cezayir eyaletleri, Hilafet Devletine bağlı iken Amerikan gemileri bu eyalet sularından geçerken Amerika’ya vergi koyuyor ve istedikleri şartları ona dayatıyorlardı. Hilafetin gölgesinde altında ne idiler? Şuan Hilafetin yokluğunda ne durumdalar?

إِنَّ فِي نَلِكِ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ

“Şüphesiz bunda basiret sahipleri için mutlak bir ibret vardır.” [Nur 44]

H.08 Zilhicce 1436

M.23 Eylül 2015